

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. V. Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa **A. R.**, zast. JUDr. V. S., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústredie so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, v konaní o **invalidný dôchodok**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 4Sd/64/2008-15 z 23. februára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23. februára 2009, č.k. 4Sd/64/2008-15 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne z 31. októbra 2008, č. X. **z r u š u j e** a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok. Krajský súd dôvodil tým, že navrhovateľ, hoci je podľa posudku posudkového lekára invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nespĺnil ďalšiu zákonnú podmienku pre vznik nároku na invalidný dôchodok a to podmienku, aby získal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity. Obdobie výkonu štátnej služby v rozsahu od 1. júla 1991 do 31. decembra 2004 bolo podľa oznámenia Colného riaditeľstva Slovenskej republiky zo dňa 3. septembra

2008 zhodnotené na účely priznania výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z., a preto s poukazom na § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení ho nemožno považovať za obdobie dôchodkového poistenia potrebného pre vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 72 zákona o sociálnom poistení. Iné doby dôchodkového poistenia, než ktoré boli odporkyňou zhodnotené, navrhovateľ v konaní nepreukazoval.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku krajského súdu žiadal zrušenie rozsudku krajského súdu a priznanie invalidného dôchodku s konečnou platnosťou. Poukázal na to, že rozhodnutím odporkyne zo dňa 31. októbra 2008 podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o sociálnom poistení) bola zamietnutá jeho žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že navrhovateľ nezískal počet rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení potrebný pre vznik nároku na invalidný dôchodok, pretože v posledných desiatich rokoch pred vznikom invalidity, do dňa 5. septembra 2009 získal len 3 roky a 245 dní dôchodkového poistenia, pričom podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení musí poistenec vo veku nad 28 rokov preukázať 5 rokov trvania dôchodkového poistenia. Navrhovateľ uvedenú skutočnosť nemôže preukázať z toho dôvodu, že jeho zdravotný stav bol posúdený dňa 6. októbra 2008 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice, ktorý v posudku uviedol, že navrhovateľ je od 5. septembra 2008 invalidný s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 90%. To znamená, že jeho zdravotný stav je tak zlý, že nie je schopný splniť túto podmienku a preto aj naďalej sa navrhovateľ odvoláva na čl. 35 ods. 3 a čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého by sa mali riešiť takéto skrivodlivosti, ktoré sú v zákone č. 461/2003 o sociálnom poistení.

Odporkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si vyžiadal informáciu o zrážkach odvodov navrhovateľa na sociálne poistenie v čase od 1. júla 1991 do 30. júna 2002, ktoré boli odvádzané príslušnej zložke Sociálnej poisťovne, a od 1. júla do 31. decembra 2004 (do skončenia služobného pomeru colníka) na osobitný účel Colného riaditeľstva SR.

Najvyšší súd zo spisovej dokumentácie zistil, že navrhovateľ bol uznaný invalidným k 5. septembru 2008, čo navrhovateľ ani nenamietal. Rozhodná doba pre splnenie podmienky vzniku nároku na invalidný dôchodok (5 rokov) je teda obdobie od 5. septembra 1998 – 5. septembra 2008.

Odporkyňa tvrdí, že navrhovateľ preukázal dĺžku poistenia v trvaní 3 roky a 245 dní (za obdobie rokov r. 2005, 2006, 2007, do 4. septembra 2008). Odporkyňa však neskúmala skutočnosti týkajúce sa odvodovej povinnosti navrhovateľa za obdobie od 5. septembra 1998 – 31. februára 2004, počas trvania služobného pomeru, prinajmenej však od 5. septembra 1998 do 30. júna 2002, kedy sa na navrhovateľa vzťahovali všeobecné predpisy o sociálnom zabezpečení, a osobitná úprava bola účinná až od 1. júla 2002 podľa zákona č. 328/2002 Z.z.

Z uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že skutkový základ, z ktorého odporkyňa vo svojom rozhodnutí vychádzala, bol nedostatočne zistený, a preto aj právny záver o dobe poistenia počas 10 rokov pred vznikom invalidity je predčasný.

Odporkyňa a krajský súd sa nezaoberali skutočnosťami, vyplývajúcimi zo spisu Colného úradu Košice sp.zn. 27265/2004-20, podľa ktorých bol navrhovateľ zo služobného pomeru uvoľnený na základe jeho žiadosti a výsluhový dôchodok mu bol priznaný za 15 rokov služby. Vzhľadom na obsah rozhodnutia služobného orgánu odvolací súd konštatoval, že výsluhový dôchodok nebol priznaný ani v súvislosti s vekom navrhovateľa (ako dôchodok starobný) a ani v súvislosti s posúdením jeho zdravotného stavu (ako dôchodok invalidný pre pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť). V konaní nebolo sporným, že navrhovateľovi nebol priznaný invalidný výsluhový dôchodok.

Odporkyňa sa nezaoberala tou skutočnosťou, či navrhovateľ bol ako colník v období posledných 10 rokov pred vznikom invalidity poistený aj pre účely invalidity.

Navrhovateľovi v súvislosti so zistenou invaliditou pre pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 90% nebola priznaná žiadna dávka sociálneho poistenia, pričom podľa ustanovení §§ 40-45 zák.č. 328/2002 Z.z. ani priznaná nemohla byť, pretože invalidita nevznikla v dôsledku služobného úrazu alebo choroby z povolania.

Pokiaľ teda odporkyňa posúdila mieru invalidity navrhovateľa a súčasne nezistila všetky skutočnosti rozhodujúce pre priznanie dávky v invalidite, nemožno konanie a rozhodnutie odporkyne považovať za zákonné a preto jej rozhodnutie o zamietnutí žiadostí navrhovateľa považoval odvolací súd za predčasné.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil a zrušil rozhodnutie odporkyne a vrátil jej vec na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 2 v spojitosti s § 250l ods. 2 OSP.

Keďže navrhovateľovi trovy v konaní nevznikli a odporkyňa nemá právo na ich náhradu, súd rozhodol o trovách konania tak, ako je vo výroku uvedené.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová